

Besøkelsestiden

TEKST

Bjørnar Olsen

PUBLISERT 5. juni 2015

Stortingsmelding 26, «Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet», ble nylig lansert. Det er all mulig grunn til å stille seg bak mange av føringene i meldingen. Som at kropp og sjel skal føres sammen i et hele, avsnitt som nærmest lyder som en lærebok i helsepsykologi. Eller når man tar på alvor at vår tids helseutfordringer gir «behov for en annen type og flerfaglig oppfølging». Helsekompetanse er ikke lenger medisinsk alene, men inkluderer for eksempel psykologer og fysioterapeuter i «helseteamene» som skal levere helse- og omsorgstjenester til befolkningen.

«Samfunnet ønsker ikke disse endringene for å skape nye arbeidsplasser for psykologstanden, men fordi de mener at psykologien trengs for å løse de fremtidige helseutfordringene»

Psykologprofesjonen kan derfor fortsette leken med yrkestitler som allmennpsykolog, helsepsykolog, fastpsykolog og kommunepsykolog; begrepssammenstillinger som signaliserer både nye arbeidsarenaer og nye arbeidsoppgaver. Da gjelder det å forvalte disse mulighetene godt. For regjeringen, kommunene og samfunnet ønsker seg ikke disse endringene for å skape nye arbeidsplasser for psykologstanden, men fordi de mener at psykologien trengs for å løse de fremtidige helseutfordringene: «Gjennom å innføre krav om psykologkompetanse i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, vil regjeringen bidra til en nødvendig kompetanseheving i kommunenes psykisk helse og rustjenester og samtidig gi kommunene et viktig verktøy i folkehelsearbeidet.»

Når psykologer ses som en selvfølgelig del av helsetjenestene, bør man samtidig ta ansvar for å dokumentere tiltakenes effekt. Nettopp det at man kunne dokumentere at strukturert psykologisk behandling virker, var en viktig grunn til at britene i sin tid satset på lavterskeltilbudet «Improving Access to Psychological Therapies» (IAPT). «Det er godt å ha vunnet den politiske kampen, men tenk hvis vi ikke får det til! Det er nå jeg blir nervøs, for vi får neppe denne muligheten igjen, i hvert fall ikke i min levetid», sa

Dave Clark til Psykologtidsskriftet mai 2008. Det samme kan trolig sies i kjølvannet av Stortingsmelding 26.

I tillegg bør psykologer merke seg hvor sterkt regjeringen betoner at det er pasientens helsetjeneste som skal skapes. Rett nok mener enkelte at ledelse, tverrfaglighet og kompetanse er de viktigste temaene i meldingen. Disse bør se igjennom meldingen en gang til: Det er brukernes innspill, ikke helseprofesjonenes uttalelser, som innleder meldingen. Som også Anne-Grethe Terjesen vektlegger i denne utgaven: «Bruker- og pårørendestemmen skal i det hele tatt høres på en helt annen måte enn tidligere» (se side 530). Når psykologer nå gis muligheter til nye arenaer og nye roller, bør brukermedvirkning alt fra starten av være det bærende prinsippet i rolleutformingen og tjenesteutviklingen.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 52, nummer 6, 2015, side 465

TEKST

Bjørnar Olsen, Sjefredaktør